

ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਰੈਫਰੈਂਸ

ਡੀ.ਕੇ ਮਹਾਜਨ ਅਤੇ ਬਾਲ ਰਾਜ ਤੁਲੀ ਜੇ.ਜੇ.

ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੰਜਾਬ, ਪਟਿਆਲਾ-
ਬਿਨੈਕਾਰ

ਬਨਾਮ

ਮੈਸਰਜ਼ ਖਾਲਸਾ ਨਿਰਭਾਈ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ, ਕੰਪਨੀ, (ਪੀ.), ਲਿਮਟਿਡ-
ਜਵਾਬਦਾਰਤਾ

ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਸੰਦਰਭ ਨੰ, 1969 ਦਾ 28

17 ਨਵੰਬਰ 1970

ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ (1922 ਦਾ XI)— ਧਾਰਾਵਾਂ 10(2) (v) ਅਤੇ 10(2) (xv) — ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੇ ਆਮਦਨ-ਟੈਕਸ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਥਾਂ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ - ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ,—ਪਟੀਸ਼ਨ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਫੀਸ—ਕੀ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ— ਧਾਰਾ 10(2) (xv) ਦੇ ਤਹਿਤ — ਮੁਲਾਂਕਣ, ਇੱਕ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕੰਪਨੀ, ਆਪਣੀਆਂ ਬੱਸਾਂ ਵਿੱਚ ਪੈਟਰੋਲ ਇੰਜਣਾਂ ਨੂੰ ਡੀਜ਼ਲ ਇੰਜਣਾਂ ਨਾਲ ਬਦਲ ਰਹੀ ਹੈ— ਅਜਿਹੇ ਬਦਲਣ ਦੀ ਲਾਗਤ — • ਕੀ ਸੈਕਸ਼ਨ 10(2) (v) ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਾਲੀਆ ਖਰਚਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ ।

**ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੰਜਾਬ, ਪਟਿਆਲਾ ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਜ਼. ਖਾਲਸਾ
ਨਿਰਭੈ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕੰਪਨੀ (ਪੀ), ਲਿਮਿਟਡ (ਤੁਲੀ, ਜੇ.)**

ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਆਮਦਨ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1922 ਦੀ ਧਾਰਾ 10(2) (xv) ਦੇ ਤਹਿਤ ਖਰਚੇ ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਟੈਸਟ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਵਪਾਰਕ ਸਹੂਲਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਰਚਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਇਹ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਖਰਚਾ ਮੁਨਾਫਾ ਕਮਾਉਣ ਦੇ ਸਿੱਧੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਮੁਨਾਫੇ ਦੇ ਖਰਚੇ ਅਤੇ ਕਮਾਉਣ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਸਿੱਧਾ ਸਬੰਧ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੇ ਆਮਦਨ ਕਰ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਜਗ੍ਹਾ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਫੀਸਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਖਰਚ ਹੈ। ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਪਾਰ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਤੇ ਐਕਟ (ਪੈਰਾ 3 ਅਤੇ 4) ਦੀ ਧਾਰਾ 10(2) (xv) ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਟੌਤੀ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੇ ਖਰਾਬ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਪੁਰਜ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਉਂਦਾ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਮੁਲਾਂਕਣ, ਜੋ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਆਪਣੀਆਂ ਬੱਸਾਂ ਦੇ ਪੈਟਰੋਲ ਇੰਜਣਾਂ ਨੂੰ ਡੀਜ਼ਲ ਇੰਜਣਾਂ ਨਾਲ ਬਦਲਣ 'ਤੇ ਖਰਚ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਖਰਚਾ ਇੱਕ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਟੌਤੀ ਹੈ। ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਬੱਸਾਂ ਹਨ ਨਾ ਕਿ ਪੈਟਰੋਲ ਇੰਜਣ। ਬੱਸ ਦੇ ਇੰਜਣ ਨੂੰ ਬਦਲਣਾ ਬੱਸ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਰੰਮਤ ਹੀ ਹੈ। "ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਰੰਮਤ"* ਨੂੰ ਮਾਮੂਲੀ ਮੁਰੰਮਤ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਕੋਈ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇੱਕ ਡੀਜ਼ਲ ਇੰਜਣ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਬੱਸ ਦੇ ਪੈਟਰੋਲ ਇੰਜਣ ਨੂੰ ਬਦਲਣ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਖਰਚਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10(2) (v) ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਰੰਮਤ ਵਜੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ।

(ਪਾਰਾ 5 ਅਤੇ 7)

1965-66 ਦੀ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 4697 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਸਵਾਲਾਂ 'ਤੇ ਰਾਏ ਲਈ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ (ਦਿੱਲੀ ਬੈਂਚ) ਦੁਆਰਾ ਭਾਰਤੀ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1922 ਦੀ ਧਾਰਾ 66(1) ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ 1957-58 ਬਾਰੇ: -

1. ਕੀ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ, 750 ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਐਡਵੋਕੇਟ ਨੂੰ ਫੀਸਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਖਰਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਖਰਚਾ ਸੀ ਜੋ ਭਾਰਤੀ ਆਮਦਨ-ਕਰ ਐਕਟ, 1922 ਦੀ ਧਾਰਾ 10(2) (xv) ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ?
2. ਕੀ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਸੀ ਕਿ 'ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ'। 35,895 ਸੈਕਸ਼ਨ-10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਟੌਤੀ

ਸੀ। (2) (v) I

ਬਿਨੈਕਾਰ ਲਈ ਡੀਐਨ ਅਵਸਥੀ ਅਤੇ ਬੀ.ਐਸ. ਗੁਪਤਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ
ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਜੇ.ਐਨ ਕੌਸ਼ਲ,

ਨਿਰਣਾ

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ:-

ਤੁਲੀ ਜੇ—(1) ਮੁਲਾਂਕਣ, ਮੈਸਰਜ਼ ਖਾਲਸਾ ਨਿਰਭਾਈ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕੰਪਨੀ (ਪੀ) ਲਿਮਿਟਡ, ਲੁਧਿਆਣਾ, ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕੰਪਨੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਆਵਾਜਾਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ। ਇਸ ਨੇ 15 ਜਨਵਰੀ, 1956 ਤੱਕ ਪੈਟਰੋਲ ਪੰਪ ਤੋਂ ਆਮਦਨ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਸਬੰਧਤ ਹਾਂ 1957-58 ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪਿਛਲਾ ਸਾਲ 30 ਸਤੰਬਰ, 1956 ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋਇਆ। ਉਸ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ, ਮੁਲਾਂਕਣ-ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਫਾਈਲ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਤੋਂ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਫਸਰ, ਅੰਬਾਲਾ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਆਮਦਨ ਕਰ ਕੇਸ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਵਕੀਲ ਵਜੋਂ ਸ੍ਰੀ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਚਾਵਲਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰੁਪਏ ਦੀ ਫੀਸ. ਸ੍ਰੀ ਚਾਵਲਾ ਨੂੰ 750 ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(2) ਡੂਰੀ ਲੇਸਮੇਰ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਸਾਲ, ਥੀਸੈਸਸੀ-ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਖਰਚਾ ਰੁਪਏ। ਇਸ ਦੀਆਂ ਬੱਸਾਂ ਦੇ ਪੈਟਰੋਲ ਇੰਜਣਾਂ ਨੂੰ ਡੀਜ਼ਲ ਇੰਜਣਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਦਲਣ 'ਤੇ 35,895 ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1922 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੀ ਧਾਰਾ 10(2)(v) ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਾਲੀਆ ਖਰਚੇ ਵਜੋਂ ਉਸ ਰਕਮ ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ। - ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਨੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਇਹ ਖਰਚ ਪੂੰਜੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਕਟੌਤੀ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਲਾਂਕਣ-ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਆਮਦਨ ਕਰ ਦੇ ਅਪੀਲੀ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਪਰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ 'ਤੇ ਵਾਧੂ ਘਾਟੇ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ। 35,895 ਹੈ। ਉਸ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਕੇ, ਮੁਲਾਂਕਣ-ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਸ੍ਰੀ ਚਾਵਲਾ ਨੂੰ 750 ਰੁਪਏ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਰੁਪਏ ਦੇ ਖਰਚੇ। ਬੱਸਾਂ ਦੇ ਇੰਜਣ ਬਦਲਣ 'ਤੇ 35,895 ਰੁਪਏ ਖਰਚੇ, ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਖਰਚਿਆਂ ਵਜੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 66(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਦੋ

ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਰਾਏ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ

- (1) ਕੀ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿਚ, ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ. 750 ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਐਡਵੋਕੇਟ ਨੂੰ ਫੀਸਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਖਰਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਖਰਚਾ ਸੀ ਜੋ ਭਾਰਤੀ ਆਮਦਨ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1922 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ- 10(2)(xv) 'ਤੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।
- (2) ਕੀ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿਚ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿਚ ਸਹੀ ਸੀ ਕਿ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ. 35,895 ਧਾਰਾ 10(2 !)(v) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਟੌਤੀ ਸੀ?

(3) ਜੇ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਪੀਲੇਟਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈਟੀਸੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ , ਮੁਲਾਂਕਣ-ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਅੰਬਾਲਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਲਈ ਉਸਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਭਗਤ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸਿੰਘ ਚਾਵਲਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੁ. 750 ਉਸਦੀ ਫੀਸ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ। ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ, ਅੰਬਾਲਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਦਾ ਮੁੱਖ ਆਧਾਰ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਆਮਦਨ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਫਸਰ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਤੋਂ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਫਸਰ, ਅੰਬਾਲਾ ਨੂੰ ਅਸੈਸੀ ਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਸੀ। , ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧਕ ਸੀ , ਕਿ ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਵਾਜਬ ਮੌਕੇ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਵੱਡੀ ਆਮਦਨ 'ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਲਾਂਕਣ ਆਦੇਸ਼ ਬਣਾਉਣਾ ਸੀ। ਮੁਲਾਂਕਣ-ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ-ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਅਸੁਵਿਧਾ ਅਤੇ ਖਰਚੇ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਉਸ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸੀ, ਜੇਕਰ ਇਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਅਸਰ ਪਾਉਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ-ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਇਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਸ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਰਚੇ ਧਾਰਾ 10(ਦੇ ਅਧੀਨ ਮਨਜ਼ੂਰ ਸਨ) ਐਕਟ ਦਾ 2)(xv)। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਬਿਨੋਦੀਰਾਮ ਬਾਲਚੰਦ ਬਨਾਮ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਐਮਪੀ (1) ਵਿੱਚ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ , ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ -

“ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 10(2)(xv) ਦੇ ਤਹਿਤ ਖਰਚੇ ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ, ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਟੈਸਟ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਵਪਾਰਕ ਸਹੂਲਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਰਚਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਕਾਰੋਬਾਰ. ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਖਰਚਾ ਮੁਨਾਫਾ ਕਮਾਉਣ ਦੇ ਸਿੱਧੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ - ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਨਾਫੇ ਦੀ ਕਮਾਈ ਅਤੇ ਖਰਚੇ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਸਿੱਧਾ ਸਹਿ-ਸਬੰਧ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਖਰਚਾ ਜੋ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਮਦਨੀ ਕਮਾਉਣ ਜਾਂ ਵਧਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਵਪਾਰਕ ਸਹੂਲਤ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਵਪਾਰ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।”

ਇਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ: -

“ਵਪਾਰਕ ਸਹੂਲਤ' ਨੂੰ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਟੈਕਸ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਸਮੇਤ ਬਾਹਰੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ।”

ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਆਮਦਨ-ਕਰ ਸਲਾਹਕਾਰ ਨੂੰ ਉਸਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਅਤੇ ਆਮਦਨ-ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਲਈ ਪੇਸ਼ਾਵਰ ਫੀਸਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕੀਤੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ਧਾਰਾ 10(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਟੌਤੀਯੋਗ ਸਨ। (xv) ਐਕਟ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣਯੋਗ ਆਮਦਨ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ “ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਫੀਸ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10(2)(xv) ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਕਟੌਤੀ ਸੀ।

(4) ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ) ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ **ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਬਨਾਮ ਕਲਕੱਤਾ ਲੈਂਡਿੰਗ ਐਂਡ ਸ਼ਿਪਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ (2)** ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਆਮਦਨ-ਕਰ ਸਲਾਹਕਾਰ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਧਾਰਾ 10(ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਕਟੌਤੀ ਸੀ। ਐਕਟ ਦਾ 2)(xv)। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੇ ਚਾਰਟਰਡ ਅਕਾਊਂਟੈਂਟਸ ਦੀ ਫਰਮ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਇਕਸਾਰ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਹਰ ਸਾਲ ਦੇ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਲਈ 12 ਸਾਲਾਂ ਲਈ 2,000 ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ, ਚਾਹੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਾਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ 8,000 ਸਿਰਫ 4 ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਬਕਾਇਆ ਫੀਸ ਵਜੋਂ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਰਕਮ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੇ ਰੁਪਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ। 16,000 ਜੋ ਇਸ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10(2)(xv) ਦੇ ਤਹਿਤ ਭੱਤੇ ਵਜੋਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਫਰਮ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਅੱਧੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ

ਇਹ ਚਾਰਟਰਡ ਅਕਾਊਂਟੈਂਟਸ ਦੀ ਫਰਮ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ। ਅਪੀਲੀ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ। ਅਪੀਲ - ਦੇਰ ਨਾਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪੂਰੀ ਰਕਮ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ। *ਬਿਨੋਦੀਰਾਮ ਬਾਲਚੰਦ ਦੇ ਕੇਸ (1)* ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10(2)(xv) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਕਟੌਤੀ ਵਜੋਂ 16,000, ਮਾਮਲਾ ਫਿਰ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ *ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਬਨਾਮ ਮਲਿਆਲਮ ਪਲਾਂਟੇਸ਼ਨਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ (3)*, ਅਤੇ *ਸ਼੍ਰੀ ਮੀਨਾਕਸ਼ੀ ਸਿਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (4)* ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਪਣੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

- (2) (1970) 77 ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 575 . . . . .
- (3) (1964) 53 ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 140.
- (4) (1967) 63 ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 207.

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਸਾਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਮਦਨ-ਕਰ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਰਚੇ ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੀਆਂ ਵਪਾਰਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੇ ਸ਼ੁੱਧ ਲਾਭ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ 'ਤੇ ਵੱਡੇ ਫੰਡ। ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਇਹ ਖਰਚੇ 'ਵਪਾਰ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ' ਖਰਚੇ ਹਨ, ਵਿਆਪਕ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਸਮੀਕਰਨ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ 750 ਮੁਲਾਂਕਣ-ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਸ਼੍ਰੀ ਚਾਵਲਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਖਰਚਾ ਸੀ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10(2)(xv) ਦੇ ਅਧੀਨ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਕਟੌਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣ-ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਖਰਚਿਆਂ ਦਾ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ, 'ਏ' ਵਾਰਡ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਚਾਰਜ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਰੁ. 4,893 ਡੈਬਿਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਰੁਪਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਸ਼੍ਰੀ ਚਾਵਲਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਨੂੰ 750, ਅਤੇ ਦੀਵਾਨ ਐਨ.ਐਨ. ਚੋਪੜਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਨੂੰ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਪੀਲ ਕੇਸਾਂ ਲਈ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ 2,310 ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਕੋਰਟ-ਫੀਸ, ਪ੍ਰੋਕਿਰਿਆ-ਫੀਸ ਅਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਰ ਫੁਟਕਲ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਵੀ ਉਸੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਖਰਚੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਸ ਲਈ ਸ਼੍ਰੀ ਚਾਵਲਾ ਐਡਵੋਕੇਟ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਵਜੋਂ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਸਨ। . ਖਰਚੇ ਦੀ ਕਿਸਮ ਜਾਂ ਪ੍ਰੋਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲੀ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਸੰਗਤਤਾ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਫੀਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

(5) "ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੂਜੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਕੋਲ, ਮੈਸੂਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿਚਕਾਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਟਕਰਾਅ ਹੈ। ਕੇ.ਐਸ. ਹੇਗਡੇ, ਜੇ., (ਹੁਣ ਇੱਕ ਜੱਜ) ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਮੈਸੂਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ) ਅਤੇ ਕੇ. ਭੀਮੀਆ, ਜੇ., *ਹਨੂਮਾਨ ਮੋਟਰ ਸਰਵਿਸ ਬਨਾਮ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਮੈਸੂਰ* (5) ਵਜੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਡੀਜ਼ਲ ਇੰਜਣਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੈਟਰੋਲ ਇੰਜਣਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ ਨਾਲ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਬੱਸਾਂ ਸਨ ਨਾ ਕਿ ਪੈਟਰੋਲ ਇੰਜਣ ਜੋ ਬਦਲੇ ਗਏ ਸਨ। ਆਪਣੇ ਆਪ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਉਂਦਾ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਹਿੱਸੇ ਦੁਆਰਾ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਸੰਪਤੀ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਬੰਧਤ ਬੱਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਸਦੇ ਇੰਜਣ ਨੂੰ ਬਦਲਣਾ ਉਸ ਬੱਸ ਦੀ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਰੰਮਤ ਸੀ, 'ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਰੰਮਤ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਛੋਟੀ ਮੁਰੰਮਤ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸਮਝਣ ਦਾ ਕੋਈ ਵਾਜਬ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਖਰਚਾ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਰੰਮਤ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਸੀ। ਧਾਰਾ 10(2)(v) ਦੇ ਤਹਿਤ। ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ *ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਫ ਇਨਕਮ - ਟੈਕਸ ਅਤੇ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਪ੍ਰੋਵਿਡ ਟੈਕਸ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮਾ ਸੂਗਰ ਮਿੱਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ*, (6) ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਬੰਬਈ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਨਿਊ ਸ਼ੌਰੋਕ ਸਪਿਨਿੰਗ ਐਂਡ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (7) ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ।

(6) *ਆਰਬੀ ਸ਼੍ਰੀਰਾਮ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ (ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ) ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਏਪੀ (8) ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈਕੋਰਟ*, ਪੀ: ਜਗਨਮੋਹਨ ਰੈੱਡੀ, ਸੀਜੇ (ਹੁਣ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜ) ਅਤੇ ਵੈਂਕਟੇਸ਼ਮ ਦੁਆਰਾ ਹੈ, ਜੇ. ਸਿੱਖਿਅਤ ਜੱਜਾਂ ਨੇ *ਅਥਰਟਨ ਬਨਾਮ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਇੰਸੂਲੇਟਿਡ ਅਤੇ ਹੈਲਸਬੀ ਕੇਬਲਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ*, (9) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਿੱਥੇ ਵਿਸਕਾਉਟ ਕੇਵ ਨੇ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੰਨਾ 213 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਕਿਹਾ-

" ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਖਰਚਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਵਾਰ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਲਈ, ਪਰ ਇੱਕ ਸੰਪਤੀ ਜਾਂ ਵਪਾਰ ਦੇ ਸਥਾਈ ਲਾਭ ਲਈ ਇੱਕ ਲਾਭ ਨੂੰ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨਾਲ, ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਕਾਰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ (ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ....ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਰਚੇ ਨੂੰ ਮਾਲੀਏ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਪੂਜੀ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਰੋਡੇਸ਼ੀਆ ਰੇਲਵੇਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਕੁਲੈਕਟਰ, ਬੇਚੁਆਨਾਲੈਂਡ ਪ੍ਰੋਟੈਕਟੋਰੇਟ

(10) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡੀਜ਼ਲ ਇੰਜਣਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੈਟਰੋਲ ਇੰਜਣਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਖਰਚ ਇੱਕ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕਟੌਤੀਯੋਗ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਉਹ ਮਾਮਲਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੂਰੇ ਰੇਲਵੇ ਟਰੈਕ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, (1952) 21 ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 191.

- (7) (1956) 30 ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 338.
- (8) (1968) 67 ITR 428.
- (9) 1926 AC 205
- (10) (1933) 1 ITR 227 (PC)

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਬਿਲਕੁਲ ਨਵੀਂ ਸੰਪੱਤੀ ਲਿਆਉਣਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੁਰੰਮਤ ਜਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਰੰਮਤ ਵਜੋਂ ਵਰਣਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਉਸ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਦੇਣ ਵਿਚ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਸਨ। ਮੈਸੂਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ।

(7) ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੰਜਾਬ, ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਅਤੇ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਬਨਾਮ ਸ਼ੇਖੂਪੁਰਾ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ (11) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ 2000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਖਰਚਾ। 14,700 ਮੁਲਾਂਕਣ, ਇੱਕ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ, ਆਪਣੀਆਂ ਪੰਜ ਲਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਖਰਾਬ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਨਵੇਂ ਬਾਡੀ ਫਿੱਟ ਕਰਨ ਲਈ ਖਰਚੇ ਗਏ 'ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਰੰਮਤ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 10(2)(v) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਟੌਤੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਸੀ। ਐਕਟ. ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਫ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਬਨਾਮ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਾ ਸ਼ੁਗਰ ਮਿੱਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ (6) (ਸੁਪਰਾ) 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸਾਬਕਾ ਸੈਨਿਕਾਂ ਲਈ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਬਨਾਮ ਕੋਇੰਬਟੂਰ ਮੋਟਰ ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਪੋਰਟ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ (12) ਵਿੱਚ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਮੁਲਾਂਕਣ, ਮਾਲ ਅਤੇ ਯਾਤਰੀਆਂ ਦੀ ਢੋਆ-ਢੁਆਈ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝੀ ਇੱਕ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ, ਨੇ ਇੱਕ ਪੁਰਾਣੀ ਚੈਸੀ 'ਤੇ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਬਾਡੀ ਲਗਾ ਕੇ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਦੀ ਬਾਡੀ ਦਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਕੀਤਾ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ "ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ" ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਰਚੇ ਨੂੰ ਮਾਲੀ ਖਰਚੇ ਵਜੋਂ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਮੁਰੰਮਤ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਖਰਚਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ। ਇੱਕ ਸੰਦਰਭ 'ਤੇ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ

ਹਨੂੰਮਾਨ ਮੋਟਰ ਸਰਵਿਸ ਬਨਾਮ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (5) (ਸੁਪਰਾ) ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਫ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਬਨਾਮ ਸ਼ੇਖੂਪੁਰਾ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟਿਡ ਵਿੱਚ ਮੈਸੂਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਏ। (11) (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਫ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਬਨਾਮ ਸਟਰਾਅ ਪ੍ਰੋਡਕਟਸ ਲਿਮਿਟਿਡ (13)। ਇਨ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿਚ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਦਾ ਖਰਚਾ 35,895 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10(2)(v) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਟੌਤੀ ਸੀ।

(8) ਉੱਪਰ ਦਰਜ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਰਾਏ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਦੋਵਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਸਾਡੇ ਜਵਾਬ ਹਾਂ-ਪੱਖੀ ਹਨ, ਭਾਵ, ਮੁਲਾਂਕਣ-ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ। ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਇਸਦੀਆਂ ਲਾਗਤਾਂ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸਦਾ ਅਸੀਂ 250 ਰੁਪਏ 'ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਬੀ.ਐੱਸ.ਜੀ

- (11) (1961) 41 ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 336.
- (12) (1968) 70 ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 165.
- (13) (1966) 60 ITR 156 (SC)।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।